מסורת הש"ס

גמ' ג)[לקמן נה:] **ג)**[עיין פרש"י ביצמות קכב. ד"ה תלמא] **ד)**[ועיל מו: ע"ש] **ה)**[ביצמות עו. וספסחים יבמות פ"י] **ו)**[ועיל מז: יבמות עו.] **ז)**[ל"ל להדיה] **ח)**[ועיל מג. ב"מ כד:] **ט)**[ב"מ כה:] **י)**[ג המתם ובי"ה מהרי"עב"ל י] **יא)**[בכות פ"ג] **תום' יא)**[ועיל נ:]

הגהות הב"ח

(ג) גמ' וכן"פ (ומע"ג ללא קל מפקל זיקא) מע"ם וכ"ב ס"ל מן זה:

הגהות

תום' ד"ה אמר רבינא. בדקינן לה בנפיחה. כל"ל:

(יעב"ן)

פניני רש"י

מפני שהוא שותת. שמתמעטות המתום יוצא לרך הנקב (וכשהוא יוצא לרך הנקב יגילתו) מן יוכיח כמן וקי"ל (מנחת דף טו.) שכבת זרע שאין יוכיח כמן אינו מזריע:

(יבמות עו.)

דאינו קרום. שפופו ליסמר...

(ועיל מז:)

דאינו קרום. משום דהלר מיפחת...

(יבמות עו. ד"ה למעוטי)

וכבר פותמתה. שנקובה במקום ליכוקה בכבד ומבור הכבד פותם לת הנקב:

(ועיל מג.)

מסכת זבים

פרק ב' המשך משנה ב'

רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, אֶפִלּוּ רָאָה בְּהֵמָה חַיָּה וָעוֹף מִתְעַפְּקִין זֶה עִם זֶה, אֲפִלּוּ רָאָה בִּגְדֵי צֶבַע הָאִשָּׁה.

עין משפט נר מצוה

קב א מיי' פ"ח מהל' שחיטה הל' כה סמג עשין פב טוש"ע יו"ד סי' מה סעי' ג:
קג ב מיי' פ"ו מהל' שחיטה הל"ט סמג עשין סג טוש"ע יו"ד סי' מז סעיף ד:
קד ג מיי' שם פ"ז הל"ב סמג עם טוש"ע יו"ד סי' נט סעיף כב וש"ס:
קה ד ה מיי' שם הלכה ג ד טוש"ע שם סעיף יח:
קו ו מיי' פרק נז מהל' מיסורי מיאה הל"ה סמג לאוין קי טוש"ע יו"ד סי' קיט סעיף ד:
קז ז מיי' פ"ו מהל' שחיטה הל"ג סמג עשין סג טוש"ע יו"ד סי' נ סעיף ג:
קח ח ט מיי' פ"ו מהל' שחיטה הל"י סמג עשין סג טוש"ע יו"ד סי' נז סעי' ו:

רבינו גרשום

שלפוחית זו האם כדבעינן למימר [לקמן דף נה.]: ריאה הסמוכה לדופן כלומר דסרוכה לדופן. העלתה צמחין חוששין לה שמא ניקב. דחליש פומיה כלומר סבינא חריפא: כאן במקום רביתא כלומר שעומדת בדחקן זהו מקום חיתוכה דאוני דאמרינן מרוב דוחק נסרכה לדופן אבל [שלא] במקום רביתא מייתינן סכינא דחליש פומיה (באוני גופיה). ורב נחמן בריה דרב יוסף בדיק לה בפשורי אי לא שלט ביה דיקא דאיכא ריעותא בדופן דשרה כלומר אע"ג דאינו קרום מיפחת. שנקובה במקום ליכוקה בכבד ומבור הכבד פותם לת הנקב:

שיטה מקובצת

פ) שלפוחית האם שהולד מונח בה: **ג)** במושכו מן הדופן ומפרקי' לריאה מן הדופן הס"ד: **ג)** אילו אנקיב

פ) א שלפוחית שלה כשרה התליע כבר שלה זה היה מעשה ועלו עליה בני עסיא ב) ג' רגלים ✻ ליבנה לרגל שלישי ג התירוה להם: אמר רב יוסף בר מניומי אמר רב נחמן ריאה הסמוכה ✻ לדופן אין חוששין לה העלתה צמחים חוששין לה מר יהודה משמיה דאבימי אמר ד אחד זה ואחד זה חוששין לה היכי עבדינן אמר רבא רבין בר שבא אסברה לי מייתינן סכינא דחליש פומיה ומפרקינן לה אי איכא ריעותא בדופן תלינן בתר דופן ואי לא לא מחמת ריאה היא וטרפה (ו) ואע"ג דלא קא מפקא זיקא רב נחמן בריה דרב יוסף בדיק לה בפשורי אמר ליה מר זוטרא בריה דרב הונא בריה דרב פפי לרבינא הא דרב נחמיה בריה דרב יוסף אתון אהא מתניתו לה אנן אדרבא מתנינן לה ז)דאמר רבא הני תרתי אוני דריאה דסריכן להדדי ליתי להו בדיקותא לאכשורי רב נחמיה בריה דרב יוסף בדיק לה בפשורי מתקיף לה רב אשי האי מאי בשלמא הכא תלינן בדופן וכשרה אבל התם אי האי נקיב טרפה ואי האי נקיב טרפה ומי אמר רב נחמן הכי והאמר רב יוסף בר מניומי אמר רב נחמן ✻ ריאה שנקבה ודופן סותמתה כשרה לא קשיא התם במקום רביתא הכא שלא במקום רביתא והיכא מקום רביתא חיתוכי דאוני גופא אמר רב יוסף בר מניומי אמר רב נחמן ד)ריאה שנקבה ודופן סותמתה כשרה אמר רבינא ה)והוא דסביך בבשרא אמר ליה רב יוסף לרבינא ואי לא סביך מאי טרפה אלמא אמרינן נקובה היא אי הכי כי סביך נמי דהא ו)תניא ניקב פסול מפני שהוא שותת נסתם כשר מפני שהוא מוליד והוו פסולי שחוזר להכשירו וזהו למעוטי מאי לאו למעוטי כה"ג לא למעוטי ח)קרום שעלה מכה בריאה דאוני גופא אמר רב יוסף בר מניומי אמר רב נחמן ט)להדה מאי טרפה ליתני נקובת הדופן וליטעמיך הא ז)דאמר רב יצחק בר יוסף אמר רבי יוחנן מרה שניקבה וכבד סותמתה כשרה אילו אינקיב כבד י)להדה מאי טרפה ליתני נקובת הכבד אלא כי ניקבה דלאו מיניה מיטרפא לא קתני ה"נ כיון דלאו מיניה ✻ מיטרפא לא קתני בעא מיניה רבה בר בר חנה משמואל העלתה צמחין מהו א"ל כשרה א"ל אף אני אומר כן אלא שהתלמידים מזדנזין בדבר דאמר רב מתנא יא)מליא מוגלא טרפה מים זכים כשרה אמר ליה ההיא בכוליא אתמר רבי יצחק בר יוסף הוה קאזיל בתריה דרבי ירמיה בשוקא דטבחי חזנהו להנך דקיימין צמחי צמחי אמר ליה לא בעי מר אומצא אמר ליה ליתי לי פריטי אמר ליה אקפן אנא אמר ליה מה אעביד לך דכי אתו לקמיה דרבי יוחנן משדר להו לקמיה דרבי יהודה ברבי שמעון דמורי בה משמיה דרבי אלעזר ברבי שמעון להיתירא ✻ וליה לא סבירא ליה אמר רבא כי הוה מסגינן בתריה דרב נחמן יב)בשוקא דגלדאי

שלפוחית. היינו במקום שהולך מונח אבל ניקב כיס המתן או ניטל טרפה ומה שלא הוזכר לא במשנה ולא בגמרא אמת הוי בגלל ניקבו הדקין ה) **מיתינן סבינא דחליש פומיה.** ו) להיינו כשלא העלתה צמחים אבל העלתה צמחים אפילו ליכא ריעותא בדופן לא תלינן בדופן:

רב נחמיה בריה דרב יוסף בדיק לה בפשורי. מליכא ריעותא בדופן קלי כדפירש בקונטרס ועמה נוהגין להטריף כל הסירכות ואין בודקין אותן לא בדופן ולא בפשורי:

אמר רבינא והוא דסביך בבשרא. פירוש נאחז ומסוכך היטב כבשר כמו יג)למר מסוכך ולכסי נקט סביך ולא נקט סריך ובמסוכת דר שר שלוס גאחז כתב דבין סריך ובין סביך לא סביך וסריך כשרה ולית הלכתא כרבינא אלא כרב נחמן דאמר ריאה שניקבה ודופן סותמתה כשרה ומשמע מתוך דבריו דרבינא לית ליה הכי בפשוטו דבריו שר רב נחמן אלא כרב נחמן דאמר ריאה קאמר וכן נראה מדפריך ז) עליה דהעלתה צמחים מוסגין לה ומי אמר רב נחמן הכי והאמר רב נחמן ריאה דשניקבה ודופן סותמתה כשרה ולא מצני לה לסביך לא אלא לסביך ועוד מדפריך רב יוסף לרבינא ולא לרב נחמן משמע דלרב נחמן לא בעי לה סביך ולא סריך ואין נקב פוסל אם שדופן סותמתו ומיהו לא ידעינן מנא ליה שלא יהא הלכה כרבינא שהוא נאחז ומשמע אין זה רבינא שהיה תבירו של רב מצי שמעלך ביום שמת רבא מדבא רב יוסף להסיג על דבריו והכלכות טרפות של רבינו גרשום כתב דריאה הסמוכה לדופן אף במקום רביתייהו לחוני וסרוכה וסנוכה נשבר שבין הצלעות או בצלעות עצמן דנקיעת והו בנפיחה עם הסירכא ומנפחין לה אם הבשר עם הסירכא ומעלה בנפיחה בשרה לבין שהסירכא קיימת וסותמת כל הנקב לא יתפרק עוד כיון דבמקום רביתייהו קיימת וכוקונטרס פירש דסביך בבשרא היינו דוקא בבשר שבין הצלעות אבל בצלעות עצמן לא: **לא למעוטי קרום שעלה מחמת מכה בריאה.** ס"ג הוה מצי למימר למעוטי שלא במקום רביתייהו: **העלתה צמחין מהו אמר ליה כשרה.** והא דאמר לעיל דמוסגין לה היינו בסרוכה לדופן דמוכחא מילתא שהסירכא מחמת נקב: דופן להדי ריאה כנגד נקב הריאה: **ז)** מֻסָּגֵי לשון פוסע: **ח)** שמא הוי בכלל ניקבו הדקין ויש מתירין ומפרשין דהיינו שלפוחי' הס"ד: **ו)** דחליש פומיה היינו כשלא: **ז)** וכן נראה מדפריך לעיל עלה אהעלתה צמחים: **ט)** ושמא אין זה רבינא סתמא שבכל התלמוד: